

Protokół

30. posiedzenia, 5. sesyi, V. peryodu Sejmu galicyjskiego
z dnia 13. Września 1888.

Początek o godzinie 11. minut 30.

Przewodniczący: Marszałek krajowy JE. hr. Jan Tarnowski.

Sekretarze: pp. Władysław ks. Sapięha, Adam Jędrzejowicz, ks. Siezyński.

Obecnych posłów 95.

Ze strony c. k. Rządu: c. k. Namiestnik JE. Filip Zaleski.

Marszałek konstatuje dostateczną ilość posłów i otwiera posiedzenie.

Protokoły z 28. i 29. posiedzenia uznaje Marszałek za przyjęte, gdyż żadnych przeciw nim nie wniesiono zarzutów.

Marszałek oznajmia, iż udzielił następujących urlopów:

P. Księciu Eustachemu Sangusze 4 dni, pp. Starowiejskiemu i hr. Tadeuszowi Dzieduszyckiemu po 8 dni.

Sekretarz p. Adam Jędrzejowicz czyta spis petycyj wniesionych po dzień 13. Września b. r. od Nru 1257 do Nru 1.276 włącznie, które przydzielono następującym komisjom:

Komisji szkolnej nr. 1.258, 1.259, 1.260, 1.263, 1.267, 1.270.

Komisji petycyjnej nr. 1.261, 1.265, 1.269.

Komisji asekuracyjnej nr. 1.262.

Komisji gminnej nr. 1.264.

Komisji budżetowej nr. 1.266, 1.268, 1.271, 1.272, 1.273, 1.274, 1.275 i 1.276.

Na wniosek zaś p. Antoniewicza uchwała Izba przekazanie petycji do l. 1.257 Wydziałowi

krajowemu z poleceniem przedłożenia sprawozdania na następnej sesyi sejmowej.

Przystąpiono do porządku dziennego, którego pierwszym punktem jest pierwsze czytanie wniosku posła Romańczuka, ażeby Marszałek krajowy przy zagajeniu i zamknięciu sesyj sejmowych używał także języka ruskiego.

Przemawia p. Romańczuk w uzasadnieniu powyższego wniosku a pod względem formalnym wnosi odesłanie takowego do komisji prawniczej.

Izba uchwała zgodnie z tym wnioskiem bez rozprawy.

Z kole i następuje sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego o przedłożeniu Wydziału krajowego z czynności tyczących się krajowej średniej szkoły lasowej.

Sprawozdawca p. Zamoyski uwolniony od czytania sprawozdania, czyta następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby dla wszelkich spraw, tyczących się szkoły średniej krajowej lasowej we Lwowie zwołał ankietę, złożoną z osób odpowiednich przy współudziale reprezentanta c. k. Rządu.

Wynik obrad tej ankiety, ma Wydział krajowy przedłożyć Sejmowi na najbliższej sesyi z dodatkiem uzasadnionych w tej mierze wniosków.

Izba w głosowaniu uchwała powyższy wniosek bez rozprawy.

Następuje sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego z petycji Towarzystwa rolniczego krakowskiego o założenie szkoły gospodyń wiejskich.

Sprawozdawca poseł Popiel przedstawia, iż komisja uznała za potrzebne wprowadzenie pewnych modyfikacyj we wniosku pierwotnie przedstawionym w drukowanym i rozdanym sprawozdaniu. Sprawozdawca wnosi przeto, by za podstawę obrad przyjąć sprawozdanie i wniosek obecnie przedstawiony w brzmieniu następującem:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by za sięgnąwszy zdania Komitetów obu c. k. Towarzystw rolniczych kraju, rozważył, gdzie szkołę dla gospodyń wiejskich założyć i komu jej kierownictwo powierzyć by można.

Wynik tych rokowań i odpowiednie wnioski przedłoży Wydział krajowy Sejmowi w ciągu roku 1889.

Przemawia p. Antoniewicz i wnosi wydrukowanie obecnie przedstawionego sprawozdania komisji i dopiero następnie wzięcie takowego pod obrady.

Po wyjaśnieniu sprawozdawcy, że zmiany są tylko małoznaczące p. Antoniewicz cofa swój wniosek co do ponownego drukowania.

Na zapytanie Marszałka Izba zgadza się na wzięcie pod obrady zmodyfikowanego sprawozdania komisji.

Przemawia p. Antoniewicz i stawia następujący dostatecznie poparty wniosek:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by zbadał bliżej przedmiot przedstawiony petycją c. k. Towarzystwa rolniczego l. 1013 i swoje zapatrywania, a względnie wnioski na następnej sesji sejmowej przedłożył.

Przemawia p. Kozłowski i przystępuje do wniosku p. Antoniewicza, względnie proponuje następującą dostatecznie popartą poprawkę do wniosku komisji a mianowicie: po słowie „rozważył“ dodać wyraz: „czy“.

Po zamknięciu rozprawy przemawia sprawozdawca i przyjmuje imieniem komisji poprawkę p. Kozłowskiego.

Izba w głosowaniu odrzuca wniosek p. Antoniewicza.

Przemawia p. Romanowicz pod względem formalnym. Po wyjaśnieniu sprawozdawcy przemawia p. Romanowicz pod względem formalnym powtórnie, żąda odroczenia głosowania i wnosi, ażeby komisja na następnej posiedzeniu przedstawiła sprawozdanie i wniosek.

Przemawia sprawozdawca.

Przemawia p. Hausner i wnosi na wypadek nieprzyjęcia wniosku p. Romanowicza — rozdzielenie wniosku komisji na dwie części przy głosowaniu. Marszałek objaśnia. Przemawia p. Antoniewicz pod względem formalnym. Izba w głosowaniu odrzuca wniosek odraczający. Marszałek poddaje pod głosowanie pierwszą część wniosku komisji stosownie do wniosku p. Hausnera w brzmieniu następującem:

„Poleca się Wydziałowi krajowemu, ażeby zasięgnąwszy zdania Komitetów obu c. k. towarzystw gospodarskich w kraju, rozważył, czy i gdzie szkołę dla gospodyń wiejskich założyć.“

Izba w głosowaniu uchwała ten ustęp wniosku komisji. Przemawia p. Chrzanowski i wnosi rozdzielenie drugiej części wniosku komisyjnego w ten sposób, ażeby oddzielnie głosować nad słowami: „i komu jej kierownictwo powierzyć by można“ a osobno nad resztą wniosku.

Marszałek poddaje pod głosowanie zgodnie z wnioskiem powyższym przytoczone powyżej wyrazy z wniosku komisji.

Izba uchwała wymienione wyrazy zgodnie z wnioskiem komisji.

Wreszcie poddaje Marszałek pod głosowanie ostatni ustęp wniosku komisji od słowa „Wynik“ do końca.

Izba uchwała ten ustęp zgodnie z wnioskiem komisji.

W ten sposób uchwalonym został cały wniosek komisji z poprawką p. Kozłowskiego w następującem brzmieniu:

Poleca się Wydziałowi krajowemu, by zasięgnąwszy zdania Komitetów obu c. k. Towarzystw rolniczych kraju rozważył, czy i gdzie szkołę dla gospodyń wiejskich założyć, i komu jej kierownictwo powierzyć by można.

Wynik tych rokowań i odpowiednie wnioski przedłoży Wydział krajowy Sejmowi w ciągu roku 1889.

Z porządku następuje sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji Rady gminnej w Horodence

prostującej zarzuty członków gminy Horodenki przeciw zarządowi gminnemu.

Sprawozdawca poseł Pławicki uwolniony od czytania sprawozdania czyta, następujący wniosek komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycją do L. s. 1365 odstępuje się Wydziałowi krajowemu do dalszego urzędowania.

Izba w głosowaniu uchwała ten wniosek bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisji gospodarstwa krajowego:

a) a z petycji L. s. 685 Izby inżynierskiej rządownie upoważnionych techników cywilnych o polecenie władzom autonomicznym używania tychże w czynnościach technicznych;

b) z petycji L. s. 1002 gminy Sulatycze o subwencję w kwocie 1000 złr. w. a. na cel odwrócenia rzeki Świcy, która obecnie wsi zagraża.

Sprawozdawca poseł Sanguszeko.

W zastępstwie nieobecnego sprawozdawcy p. Langie odczytuje sprawozdanie pod a) wymienione z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić: Powyższą petycję odstępuje się Wydziałowi krajowemu do możliwego uwzględnienia.

Przemawia p. Uderski.

Po przemówieniu sprawozdawcy Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji.

P. Langie czyta sprawozdanie pod b) wymienione z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Petycję tę odstępuje się Wydziałowi krajowemu do urzędowania.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy i przyjmuje dalszy wniosek sprawozdawcy co do petycji l. s 843, w której także gmina Balicze prosi o subwencję na regulację rzeki Świcy — że petycję tę odstępuje się Wydziałowi krajowemu do urzędowania.

Z kolei następuje sprawozdanie komisji petycyjnej z petycji L. s. 71 gminy Zagórze, w pow. lwowskim, o snízenie jej udziału w kosztach utrzymania miejscowej szkoły ludowej.

Sprawozdawca p. ks. Siczynski czyta sprawozdanie powyższe z następującym wnioskiem komisji:

Petycję gminy Zagórze o przyznanie zasiłku z krajowego funduszu szkolnego na koszt utrzymania nauczyciela, odstępuje się e. k. Radzie szkolnej krajowej do uwzględnienia, zniżając dobrowolną prestacyę tejże gminy do kwoty 120 zł. rocznie.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Z kolei następuje sprawozdanie komisji petycyjnej:

a) z petycji L. s. 741 Rady powiatowej w Jaśle o sklonienie e. k. Rządu do załatwienia sprawy przepustów i ramp przy kolei transwersalnej na gruntach osób prywatnych i drogach publicznych;

b) z petycji L. s. 467 Jakóba Mühlbauera, dzierżawcy dochodów mytniczych w Jarosławiu o stosowne wynagrodzenie szkód poniesionych a mianowicie o wynagrodzenie szkody za rok 1887, a według uznania i za rok 1888;

c) z petycji L. s. 654 gminy Rabki, powiatu myślenickiego, o zwrot zapłaconych kosztów leczenia Józefa Stanowskiego w kwocie 35 złr. 77 ct. w. a.

d) z petycji L. s. 688 ks. Teofila Podlaskiego o zapomogę.

Sprawozdawca p. Rosner.

W zastępstwie sprawozdawcy p. ks. Siczynski czyta sprawozdanie pod a) wymienione z następującym wnioskiem komisji:

Petycję Rady powiatowej w Jaśle w sprawie uregulowania kwestyi ramp, przepustów, mostów i kanałów przy kolei transwersalnej z Grybowa do Zagórze, odstępuje się e. k. Rządowi do zbadania i rychłego załatwienia, o ile się to dotychczas nie stało.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

P. ks. Siczynski czyta sprawozdanie pod c) wymienione z następującym wnioskiem komisji:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

„Petycję Zwierzchności gminnej w Rabce o zwrot zapłaconych kosztów leczniczych za niejakiego Józefa Stanowskiego odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i możliwego uwzględnienia“.

Przemawia p. Lasocki i wnosi opuszczenie we wniosku komisji wyrazów: „zbadania i możliwego“.

Przemawia sprawozdawca.

Izba nie popiera poprawki p. Lasoekiego i uchwała zgodnie z wnioskiem komisji:

P. ks. Siczynski czyta sprawozdanie pod b) wymienione z następującym wnioskiem komisji:

Nad petycją Jakóba Mühlbauera o przyznanie stosownego wynagrodzenia szkód przy dzierżawie myt jarosławskich a mianowicie o wynagrodzenie szkody na r. 1887. według uznania Sejmu, zaś na rok 1888. o przyznanie wynagrodzenia w kwocie 2.000 zł. w. a. jako na razie przedwczesną, przechodzi Sejm do porządku dziennego.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

P. ks. Siczynski czyta sprawozdanie pod d) wymienione z następującym wnioskiem komisji:

Komisya petycyjna wnosi:

„Petycję ks. Teofila Podlaszeckiego, gr. kat.

proboszcza w Pruchniku, o udzielenie wynagrodzenia z powodu poniesionych strat w inwentarzu żywym, odstępuje się Wydziałowi krajowemu do zbadania i ewentualnego uwzględnienia“.

Izba uchwała zgodnie z wnioskiem komisji bez rozprawy.

Marszałek oznajmia, iż udzielił p. Tyszkiewiczowi ośmiodniowego urlopu.

Izba zaś udziela p. Edwardowi Weismanowi urlop 14-to dniowy.

Po wyczerpaniu porządku dziennego Marszałek zamyka posiedzenie i naznacza następne na dzień 14. Września br. o godz. 11 przed południem z porządkiem dziennym, który sekretary p. A. Jędrzejowicz odczytał.

Marszałek oznajmia, że sprawozdania, które znajdują się jeszcze w druku, zostaną pp. posłom dziś rozesłane.

Koniec posiedzenia o godz. 1. m. 20.

Marszałek krajowy:

Jan hr. Tarnowski w. r.

Sekretarze:

Adam Jędrzejowicz w. r.

Władysław Sapięha w. r.